

JÄMSTÄLLDHET

SLUTPROTOKOLL, CENTERPARTIETS PARTISTÄMMA

19-22 SEPTEMBER 2013

Ett hållbart val

CENTERPARTIET

1. REFORMARBETET FÖR JÄMSTÄLLDHET MÅSTE FORTSÄTTA

Centerpartiet är ett feministiskt parti, som utmanar och bryter rådande maktförhållanden och kollektiva orättvisor. I ett jämställt samhälle behandlas vi utifrån de individer vi är, inte utifrån vilket kön vi har.

Mycket återstår innan Sverige helt och hållet är ett jämställt land, men en stor framgång är att svenska kvinnor numera har en självklar plats på arbetsmarknaden. Det har dock inte gett sig självt, utan är resultatet av en lång rad politiska beslut av vilka flera initierades av centerpartistiska ministrar under 1970-talet. De har gjort det möjligt för kvinnor att lämna hemmen, börja förvärvsarbete och bli ekonomiskt självständiga. Samtidigt som mycket bra skett är det tydligt att reformarbetet för ett jämställt samhälle måste fortsätta. Arbetet för kvinnors rättigheter måste bedrivas på bred front - såväl i inrikespolitiken som i utrikespolitiken och biståndet.

För Centerpartiet är det viktigt att det fortsatta reformarbetet tar avstamp i liberala och frihetliga lösningar som respekterar människans självbestämmande, valfrihet och frihet. Våra gemensamma system måste vara så uppbyggda att flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma möjligheter. Detta inkluderar en väl fungerande förskola och äldreomsorg, en jämställd skola och vård och ett jämställt ansvar för hem och familj.

2. EN BARN- OCH FÖRÄLDRAFÖRSÄKRING FÖR BARNETS BÄSTA

Föräldraförsäkringen är en förmån som finns till för att alla föräldrar ska kunna kombinera arbete med föräldraskap. Men samtidigt är det för barnets skull som föräldrarna får möjlighet att stanna hemma. Och barnet har rätt till båda sina föräldrar. Centerpartiet vill se en enkel, modern och tydlig barn- och föräldraförsäkring som tar avstamp i principen om barnets bästa. En sådan försäkring måste vara anpassad till vårt moderna samhälle och arbetsliv, olika familjekonstellationer, och än tydligare premiera ett mer jämställt uttag av föräldradagar.

Forskning visar tydligt att ett jämställt uttag av föräldraförsäkringen är bra för både barnet och familjen. Alla i familjen gynnas av jämställdhet. Pappor mår bättre fysiskt och psykiskt, mannens livslängd ökar, kvinnors sjukskrivningar går ned, barnets kognitiva utveckling ökar. Vad gäller familjen som enhet så finns det en tydlig koppling mellan jämställdhet och minskad risk för skilsmässor och uppbrott. Därutöver finns forskning som visar att när pappor får mer tid med sina barn minskar våldet i nära relationer, och män som tagit föräldradag under barnets första år har bättre kontakt och relation till barnet också efter en separation.

På ett samhällsekonomiskt plan finns det mycket att vinna på ökad jämställdhet. Idag ligger kvinnors sjukskrivningar 74 procent högre än männens, men samtidigt finns nästan ingen könsskillnad i sjukfrånvaro tiden före första barnets födelse. Det är tydligt att kvinnors deltidsarbete slår hårt mot pensionen, både den allmänna och tjänstepensionen. Och deltid är klart vanligast bland kvinnor.

Mäns andel av föräldrapenninguttaget har fortsatt att öka med någon procentenhet per år, och det är mycket positivt. Men utvecklingen mot ett jämställt föräldraansvar går långsamt. Enligt TCO:s årliga rapport "Pappaindex" (2012) tas mer än tre fjärdedelar av alla dagar fortfarande ut av mammorna. De 60 dagar inom föräldraförsäkringen som knyts till respektive förälder har tydligt bidragit till ett mer jämnt uttag av föräldraförsäkringen.

Än långsammare går utvecklingen för ett jämställt uttag av den tillfälliga föräldrapenningen för vård av sjukt barn (de så kallade VAB-dagarna). Enligt Försäkringskassan har män sedan 1989 inte ökat sitt uttag utan ligger still på drygt 30% av samtliga uttagna VAB-dagar. Samtidigt visar studier att pappor i hög grad möts av negativa attityder hos sin arbetsgivare i samband med uttag av föräldraledighet. Och attityder på arbetsplatsen har stor betydelse för att fler män ska ta ut föräldraledighet.

Om föräldraförsäkringen subventionerar och cementerar ojämställdhet måste den ses över. Centerpartiet anser att föräldrarna ska ha stor valfrihet att fördela uttaget av föräldraförsäkringen. Det finns dock skäl att premiera de familjer som använder föräldraförsäkringen mer jämställt. Därför bör jämställdhetsbonusen fördubblas och en jämställdhetsbonus införas i den tillfälliga föräldrapenningen.

Centerpartiet vill också återinföra Försäkringskassans uppdrag att informera om fördelarna med ett jämställt föräldrauttag. Idag har Försäkringskassan i uppdrag att ge föräldrar goda kunskaper om föräldraförsäkringens regelverk och därmed skapa förutsättningar för valfrihet, ett jämställt föräldraskap och makt över livssituationen. Centerpartiet menar att nuvarande instruktion kan bli än tydligare för att myndigheten i högre grad skall kunna verka för ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen. Korrekt information om kortsiktiga och långsiktiga konsekvenser av fördelning av föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och deltidsarbete på ekonomi och pension är en viktig grund för välinformerade beslut och föräldrarnas självbestämmande.

Centerpartiet vill fortsätta att underlätta tillvaron för barnfamiljer i olika konstellationer eftersom vi tror att det gynnar barnets bästa. Ensamstående föräldrar måste enklare kunna få

hjälp och avlastning från en närstående. I HBTQ-familjer kan det finnas flera viktiga vuxna i barnets omedelbara närhet. I bonusfamiljer kan det finnas en bonusmamma eller bonuspappa vill vara än mer närvarande i barnets liv. Även i kärnfamiljer kan det finnas behov av att ge t.ex. en mor- eller farförälder tid med barnet. I samband med ett barns födsel eller adoption har båda vårdnadshavare rätt till tillfällig föräldrapenning i tio dagar. Då är tanken att föräldrarna ska kunna lära känna det nya barnet tillsammans. För vårdnadshavare som är ensamstående eller lever i annan konstellation borde dessa dagar kunna delas med ytterligare en närstående person. Centerpartiet skulle dessutom gärna se att möjligheten till samtidig föräldraledighet ökar i antal dagar, från 30 till 60 dagar.

Regelverket för egenföretagare och anställda har under lång tid sett olika ut vad gäller graviditetspenning. Centerpartiet har länge arbetat för att villkoren förenklas för gravida egenföretagare, och har bidragit till att genomdriva ett förslag som innebär att gravida egenföretagare som i sin arbetsmiljö utsätts för risker också ska ha rätt till graviditetspenning.

3. BARNETS RÄTT TILL SINA FÖRÄLDRAR

Barnets rätt till båda vårdnadshavarna, till att få kännedom om föräldrar och kännedom om släktskap står inskrivet i FN:s konvention om barnets rättigheter. Enligt Barnkonventionen ska konventionsstaterna göra sitt bästa för att säkerställa erkännande av principen att båda föräldrarna har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. Enligt konventionen har föräldrar eller, i förekommande fall, vårdnadshavare, huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Barnets bästa skall för dem komma i främsta rummet.

Olika typer av familjekonstellationer blir allt vanligare – men politiken som skall garantera barnets rättigheter hänger inte alltid med. När ett gift par får barn blir maken i äktenskapet automatiskt ansedd som pappa till barnet. Det kallas för faderskapspresumtion. När ett sambopar får barn krävs däremot en registrering av faderskapet, vilket idag inte kan godkännas av socialnämnden förrän barnet är fött. Inte heller när en kvinna i ett samkönat par får barn genom assisterad befruktning kan hennes maka, registrerade partner eller sambo, bli förälder i lagens mening innan föräldraskapet fastställts.

Kommuner har en skyldighet att erbjuda tid för faderskapsbekräftelse inom en rimlig tidsram. Trots detta är väntetiden i vissa kommuner mycket lång. Utan bekräftelse av faderskap eller föräldraskap har man inga rättigheter som förälder och kan t.ex. inte begära föräldrapenning, inte heller delad vårdnad vid eventuell separation. Att föräldraskapet blir formellt fastställt i ett tidigt skede har betydelse också för barnets rättigheter, t.ex. ifråga om underhåll och arv.

Centerpartiet anser att det är angeläget att arbeta för ett förenklat förfarande för anmälan av föräldraskap, och även se över möjligheten att göra föräldraskapsbekräftelse innan ett barn är fött. Reglerna för fastställande av föräldraskap till barn som tillkommit efter svensk givarinsemination ska inte skilja på om föräldrparet är två kvinnor eller man/kvinna. Centerpartiet vill bejaka möjligheten för människor, oavsett till exempel sexualitet, att bli föräldrar och vi vill sträva efter en modernare familjelagstiftning där alla människor är lika mycket värda.

Lika lite som jämställdhet enbart är en kvinnofråga, är familjebildning enbart en mödrafråga. Det är därför eftersträvansvärt att den andra vårdnadshavaren får stanna kvar på sjukhuset med barnet och den nyblivna mamman efter en förlossning. Av samma anledning ser vi också gärna föräldramottagningar istället för mödravårdscentraler. Båda vårdnadshavare måste ses som likvärdiga från första stund.

4. BARNOMSORG

Enligt Barnkonventionen skall konventionsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar har rätt att åtnjuta den barnomsorg som de är berättigade till. För att underlätta möjligheten till kombinerat föräldraskap och arbetsliv för både mammor och pappor behöver samtliga kommuner erbjuda bra barnomsorg med både hög kvalitet och flexibla öppettider, inklusive möjlighet till s.k. ”nattis” samt barnomsorg under sommarledigheten. Alltför stora barngrupper, begränsade öppettider och små resurser för pedagogisk verksamhet riskerar att på sikt urholka den svenska barnomsorgen och dess viktiga roll för jämställdheten. Barnomsorg med en god kvalitet är en omistlig förutsättning för att kvinnor och män skall kunna känna trygghet att kombinera familjeliv med arbetsliv.

Barn är, liksom familjer, olika och därför behövs flera alternativa förskoleformer. Centerpartiet fortsätter att verka för ökad valfrihet inom barnomsorgen och uppmuntrar fler komplement till den kommunala barnomsorgen, såsom ytterligare familjedaghem och kooperativ.

Maxtaxan i barnomsorgen infördes 2001. Maxtaxan innebär att ett tak sätts för hur hög avgiften får bli för olika familjer. Det är frivilligt för kommunerna att använda maxtaxa och de som gör det har rätt till statsbidrag. I dag använder alla kommuner maxtaxa. Det inkomstrelaterade taket med 3 %, 2 % respektive 1 % av inkomsten, för det första till det tredje barnet, är fördelningspolitiskt riktigt. Men maxtaxans högsta nivå, 1 260 kronor för en familj med ett barn, baseras på ett inkomsttak vid en samlad inkomst på 42 000 kronor. Den nivån var ifrågasatt redan 2001 och är inte mer självklar 2013. För två föräldrar med rätt normala inkomster innebär

taknivån en kostnad på 63 kronor om dagen, för ett barn som är i förskola fem dagar per vecka. För tredje barnet i samma familj blir den dagliga avgiften 21 kronor.

Centerpartiet verkar för en reformering av systemet med maxtaxa i förskolan som ger större frihet för kommunerna att bestämma över avgiftsnivåerna och därmed skapa utrymme för satsningar på ökad kvalitet, såsom förbättrade öppettider, inklusive ”nattis”, förstärkt personalbemanning, mindre barngrupper och mer pedagogik.

Den goda kvaliteten i barnomsorgen måste värnas för att vara långsiktigt hållbar - för barnen, föräldrarna och personalen.

5. KÖN SKA INTE AVGÖRA LÖN ELLER INFLYTANDE

Kön ska inte avgöra lön, inte heller status, inflytande i samhället eller i näringslivets styrelserum, eller möjligheten att skapa ekonomiska tillgångar. Kostnaderna för ett ojämnt samhälle är fortfarande i stort sett en vit fläck på både forskarnas och politikernas karta. För att snabbare kunna åstadkomma förändringar är det viktigt att frågan får en grundlig belysning ur ett nationalekonomiskt perspektiv. Centerpartiet vill se en genomgripande utredning som behandlar och belyser statens, näringslivets, samhällets och individens totala kostnader för ojämställdhet, relaterad till de mål för jämställdhetspolitiken som riksdagen antagit.

Makt över den egna plånboken är central för kvinnors rättigheter och egenmakt. Centerpartiet vill fortsätta att minska löneskillnaderna mellan män och kvinnor, t.ex. genom att möjliggöra för fler kvinnor att göra lönekarriär och att sänka skatten för låg- och medelinkomsttagare som till största delen är kvinnor. Lika viktigt är det att fortsätta öppna upp den offentliga sektorn för att möjliggöra för fler kvinnor att starta företag och välja mellan fler arbetsgivare. Att förbjuda vinstdrivande verksamhet i vård och omsorg skulle inte bara lägga en våt filt över den innovationskraft som den gemensamma välfärden behöver, det skulle också sätta krokben för politik som gynnar kvinnors företagande, kvinnors löneutveckling och människors rätt att bestämma över sina egna liv. Ytterligare en viktig del för att minska löneskillnaderna mellan män och kvinnor är att verka för att heltidsarbete, när så önskas, skall vara en möjlighet. Kommuner, landsting och regioner bör organisera sitt arbete så att fler ges möjlighet att arbeta heltid.

Genom att underlätta för fler kvinnor att starta och utveckla företag kan fler affärsidéer tas tillvara, fler komma i arbete och tillväxten öka i hela landet. Om det blev lika vanligt bland kvinnor att driva företag som bland män så skulle det innebära 75 000 nya företag i Sverige.

Centerpartiet vill därför fortsätta den satsning på kvinnors företagande som påbörjades av dåvarande näringsminister Maud Olofsson 2007 och som löper ut 2014. Den övergripande målsättningen med satsningen är att det ska vara lika naturligt bland kvinnor som bland män att driva företag. Det är det inte i dag. Först när det målet är uppnått kan alla insatser som är riktade mot att främja kvinnors företagande bli en del av den ordinarie rådgivningen, finansieringen och del i myndigheternas verksamhet.

Åtskilliga rapporter och studier visar att de företag som satsar på jämställdhet i ledningen presterar bättre resultat än de som styrs av enbart män. Detta är inte bara en fråga om jämställdhet, utan är också en fråga om tillväxt. Men utvecklingen går långsamt. Antalet kvinnor i svenska börsbolags styrelser ökade med 0,3 procentenheter mellan 2012 och 2013. På var fjärde styrelsestol sitter en kvinna.

Valberedningarna i svenska börsbolag måste ta ett mycket större ansvar för att föreslå kvinnliga styrelseledamöter på bolagsstämmorna. Enligt regelverket ”Svensk kod för bolagsstyrning”, som gäller för alla börsnoterade bolag oavsett storlek, skall börsbolag sträva efter en jämn könsfördelning i styrelsen. Det är viktigt att koden efterlevs, inte minst för att fler kvinnor i styrelserna och ledningarna för Sveriges företag bidrar till att stärka svensk konkurrenskraft. Därför är det mycket otillfredsställande att många av börsens bolag har valberedningar helt utan kvinnor och att merparten av bolagen idag varken följer den så kallade Bolagskoden eller förklarar avvikelser. Bolag som inte klarar av att uppnå en jämn könsfördelning måste i högre grad förklara varför deras styrelser inte är jämställda.

En kartläggning av 90 000 små och mellanstora svenska aktiebolag i hela landet visar att knappt fyra av tio bolag har en eller flera kvinnor i styrelsen. Det är tydligt att arbetet för jämnare könsfördelning måste fortsätta på bred front. Kunskap och attitydförändring är viktiga pusselbitar. Små, medelstora och stora bolag har också ett stort ansvar att ta vara på drivkrafter hos både män och kvinnor, både för att det är rätt och för att det är mer lönsamt.

För Centerpartiet är det självklart att det är ägarna, inte politikerna, som ska ha ansvar för att se till så att styrelser, företagsledningar, valberedningar och expertutlåtanden etc. präglas av en mångfald och att den samlade kompetens som finns bland både kvinnor och män tas tillvara. Centerpartiet värnar äganderätten och anser att företag som aktivt arbetar för att uppnå en jämn könsfördelning i styrelser och ledning i högre grad bör lyftas fram som goda exempel. Genom en förbättrad statistik och en jämställdhetsrankning kan företag som arbetar för jämställdhet få positiv uppmärksamhet medan ojämsställda företag i högre grad får stå till svars för att de inte

fullt ut tar tillvara på kvinnor och mäns kompetens. Centerpartiet vill verka för att en sådan ranking av större företag kommer till stånd.

Enbart politiska beslut kan inte åstadkomma jämställdhet i arbetslivet utan det krävs också människor som gör skillnad i sin vardag. Centerpartiet välkomnar initiativ som stärker kvinnor som entreprenörer, som erbjuder ledarskapsträning och mentorskap, t.ex. "Golden Rules of Leadership". Rättviseförmedlingen är ytterligare ett positivt exempel på hur initiativ kan lyfta fram underrepresenterade grupper i samhället och bidra till ett mer jämlikt samhälle där alla, oavsett kön, har lika värde.

6. GE UTRIKES FÖDDA KVINNOR SAMMA MÖJLIGHETER

Centerpartiet vill öppna upp arbetsmarknaden för fler. Mycket av det som idag kallas för integrationsproblem är i själva verket arbetsmarknadsproblem. Sveriges stela och oflexibla arbetsmarknad, med låg rörlighet, försvarar för dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden, däribland en stor grupp utrikes födda kvinnor.

Sverige har den största skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda av alla OECD-länder, särskilt när det gäller kvinnor. Att vi är sämst i klassen är dåligt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv – men framförallt är det oacceptabelt ur ett jämställdhetsperspektiv.

De vanligaste yrkena för kvinnor med utländsk bakgrund är undersköterska, sjukvårdsbiträde, vårdbiträde och personlig assistent. Med Lagen om Valfrihet (LOV) växer arbetsmarknaden, samtidigt som det blir fler arbetsgivare att välja på. Nästan 40 procent av samtliga nya företagare i städbranschen är utrikes födda kvinnor. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) gynnar de grupper som har det tuffare att komma in på arbetsmarknaden. Många som fått jobb tack vare RUT kom direkt från arbetslöshet och har haft svårt att få in en fot på arbetsmarknaden. Framförallt har det varit unga, kvinnor och personer med utländsk bakgrund. De som tidigare städade svart, eller de som inte hade något jobb alls, har nu ett riktigt jobb, vilket ger många fördelar, ekonomisk trygghet och socialt skydd. RUT-avdraget har utvidgats till att också innefatta reparations- och ombyggnadsarbete (ROT) med 50 procent av arbetskostnaden. Centerpartiet vill fortsätta att utvidga RUT och ROT-avdragen, t.ex. med ett RIT-avdrag för IT-tjänster och avdrag för trädgårdstjänster.

Svensk arbetsmarknad utgår från att det ska gå att förena föräldraskap och förvärvsarbete. Men istället för att underlätta kombinationen av jobb och barn leder dagens system till olyckliga

inlåsnings effekter när nyanlända barnfamiljer retroaktivt tilldelas full föräldraförsäkring. Centerpartiet vill därför att högst tjugo procent av föräldrapenningdagarna ska kunna sparas till efter barnets fyraårsdag. Samtidigt som det kommunala vårdnadsbidraget möjliggjort för föräldrar att själva ta hand om sitt barn som fyllt ett men ännu inte tre år, och därmed avstå från en förskoleplats, måste man samtidigt se att det har haft en konserverande och segregande effekt. Nio av tio som ansöker om bidraget är kvinnor – drygt var tredje är född utomlands. En statlig utredning från 2012 konstaterar att vårdnadsbidraget skapar särskilda trösklar för nyanlända mammors deltagande i arbetskraften. Om dessa effekter kvarstår kan det finnas skäl att ompröva bidraget.

Möjligheten att kombinera familj och arbete måste komma utrikes födda kvinnor till del i mycket högre grad än idag. Vi behöver fortsätta storstäda bland de regler som hindrar alla kvinnor från att bli ekonomiskt självständiga och få känna den samhörighet som ett jobb ger. Så bygger vi ett jämställt och långsiktigt hållbart Sverige.

7. ATT KUNNA GÅ VID FÖRSTA SLAGET

De flesta äktenskap bygger på äkta kärlek mellan två individer, oavsett vilka länder paret kommer ifrån. Det är naturligtvis alltid en stor tragedi när män eller kvinnor misshandlas av sin partner eller annan närstående. En av de mest utsatta grupperna är de kvinnor som utsatts för våld efter att de har beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning. Enligt uppgift från svenska kvinnojourer möter de varje år uppskattningsvis 500 kvinnor som utsatts för såkallad fruimport. En stor del av dessa kvinnor kommer till Sverige efter så kallad "snabbanknytning", det vill säga efter att ha känt mannen under en mycket kort tid, eller endast via kontakt på Internet. Det finns fall där svenska män har satt i system att "importera" en kvinna, för att inom två år byta till en ny kvinna. Många av kvinnorna har också med sig ett eller flera barn som i sin tur riskerar att hamna i stor utsatthet.

Den så kallade tvåårsregeln vid anknytningsförhållanden i utlänningslagen föranleder till att just många utländska kvinnor pressas att stanna kvar i en relation där misshandel förekommer. Väljer de att bryta sig ur relationen innan den tvååriga provotiden utgått, kan de bli utvisade ur Sverige. I utlänningslagen står, att om ett anknytningsförhållande brustit på grund av våld i relationen kan utläningen få stanna kvar i Sverige. Men idag måste kvinnan kunna bevisa upprepat och grovt våld för att få möjlighet att stanna i Sverige om anknytningen bryts.

I Sverige har vi i teorin en nolltolerans mot våld vad gäller svenska kvinnor och kvinnor som har permanent uppehållstillstånd i Sverige, men en helt annan standard när det gäller kvinnor som

kommer hit via anknytning under tillfälligt uppehållstillstånd. Vi lär våra döttrar att gå redan vid första slaget. Kvinnor som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning har inte samma möjlighet, vilket givetvis är oacceptabelt.

Insatser från samhällets sida för att ingen av de berörda parterna utsätts för övergrepp kan och bör utvecklas. Bättre samordning mellan myndigheter, såsom länsstyrelser, Migrationsverket, polisen, kommuner, landsting och kvinnojourer kan spela en viktig roll. Bättre information, både innan kvinnorna kommer till Sverige och när de kommer hit, kan också bidra till att minimera risken för eventuell utsatthet. Samtidigt har lagstiftningen en viktig roll att spela. Våld är en fråga om kränkningar av mänskliga rättigheter och kan inte accepteras. En tidigare utredning av tvåårsregeln i utlänningslagen fann att undantagsregeln, som ska fungera som skydd för våldsutsatta kvinnor, är alltför otydlig och inte fyller sin funktion. Centerpartiet anser därför att undantagsregeln är otidsenlig och behöver ses över utifrån ett rättighets- och jämställdhetsperspektiv.

Centerpartiet verkar för att:

1. människor skall behandlas utifrån de individer de är, inte utifrån vilket kön de har.
2. reformarbetet för kvinnors rättigheter skall fortsätta och bedrivas på bred front - i inrikespolitiken och utrikespolitiken.
- ~~3.~~ lika lön ges för likvärdigt arbete.
4. kommuner, landsting och regioner ska organisera sitt arbete så att fler ges möjlighet att arbeta heltid.
5. förbättra och förenkla föräldraförsäkringen till en mer tydlig barn- och föräldraförsäkring.
6. jämställdhetsbonusen fördubblas för att få ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.
7. en jämställdhetsbonus i den tillfälliga föräldrapenningen för vård av sjukt barn införs.
8. återinföra jämställdhetsmålen i Försäkringskassans uppdrag.
9. en del av föräldrapenningdagarna skall kunna fördelas också till högst två ytterligare närstående vuxna i barnets närhet.
10. möjligheten till samtidig föräldraledighet ökar i antal dagar, från 30 till 60 dagar.
11. högst tjugo procent av föräldrapenningdagarna ska kunna sparas till efter barnets fyraårsdag.
12. det införs ett förenklat förfarande för anmälan av föräldraskap.
13. undantagsregeln i den så kallade 2-årsregeln i utlänningslagen ses över och att rätten till frihet från våld respekteras fullt ut.
14. en genomgripande utredning som behandlar och belyser statens, näringslivets, samhällets och individens totala kostnader för ojämställdhet, relaterad till de mål för jämställdhetspolitiken som riksdagen antagit, genomförs.
15. en jämställdhetsrankning av större företag genomförs.

16. utreda huruvida jämställdhetsbonusen skulle kunna vara mer flexibel så man ska kunna omvandla den till fler antal dagar istället för pengar.